

Prva Nedelja – Model Entiteta i Odnosa –

Autor: Miloš Cvetanović

- **E/O model – model semantički višeg nivoa**
- **E/O model – kao struktura**
 - Skup grafičkih simbola
 - Skup pravila korektnosti
 - Skup pravila prevodenja
- **Objedinjeni postupak projektovanja**
 - Funkcionalna dekompozicija (**use case** analiza)
 - Neformalni upiti
 - E/O model
 - Relacioni model
 - Normalizacija
 - Algoritamska specifikacija
 - Dinamički referencijalni integritet
- **Matrica “postupci – operacije”**

- **Instance nezavisne klase entiteta egzistiraju nezavisno od instanci drugih klasa entiteta**

- **Grafički simbol:**

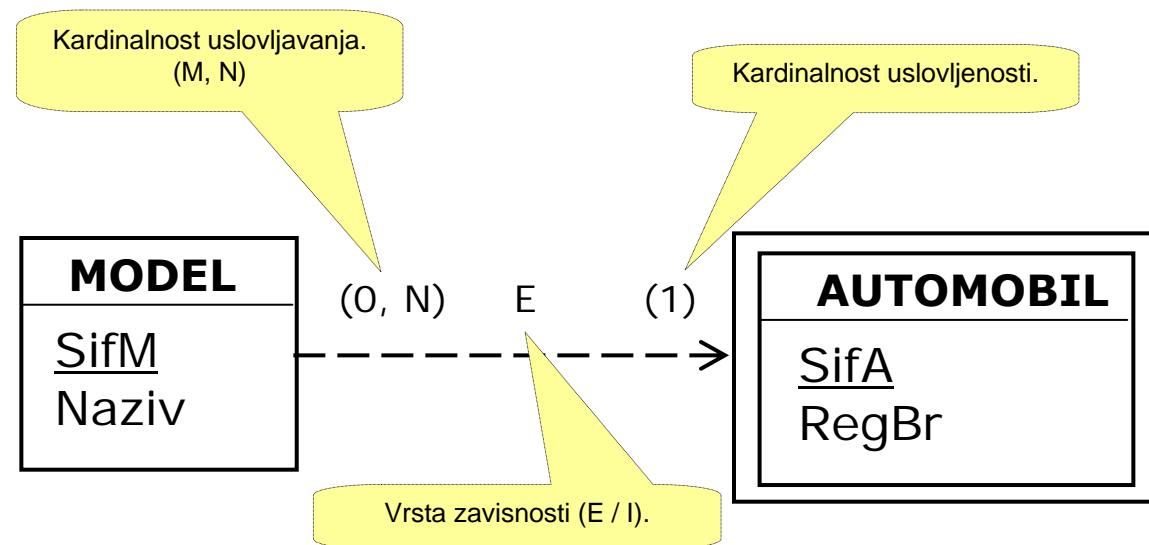
- **Pravilo prevodenja:**

KLIJENT (SifK, Ime)

Zavisne klase entiteta

- **Instance zavisne klase entiteta egzistiraju zavisno od konstantnog broja instanci drugih klasa entiteta**
- **Grafički simbol:**

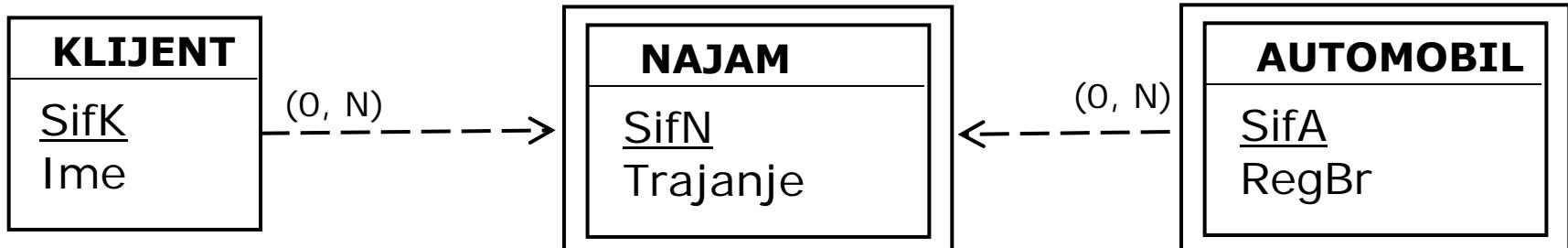

- **Pravilo prevodenja:**

MODEL (SifM, Naziv)

AUTOMOBIL (SifA, SifM, RegBr)

- **Primer 1**

KLIJENT (SifK, Ime)

AUTOMOBIL (SifA, SifM, RegBr)

NAJAM (SifN, SifK, SifA, Trajanje)

- **Primer 2**

KLIJENT (SifK, Ime)

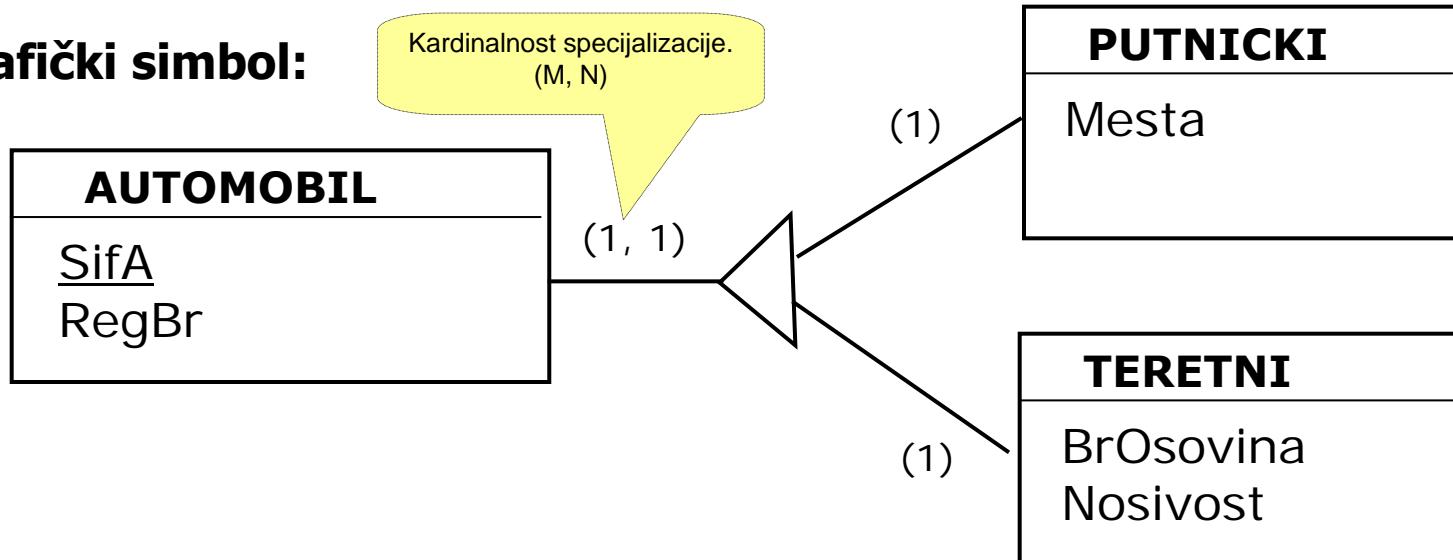
MODEL (SifM, Naziv)

REZERVACIJA (SifK, SifM, Datum)

Specijalizacija i generalizacija

- **Klasa entiteta (podkласа) predstavlja specijalizaciju ako predstavlja specijalan slučaj neke druge klase entiteta (nadklasa)**
 - Kriterijum specifičnih svojstava podklase
 - Kriterijum specifičnih veza podklase sa drugim klasama entiteta

- **Grafički simbol:**

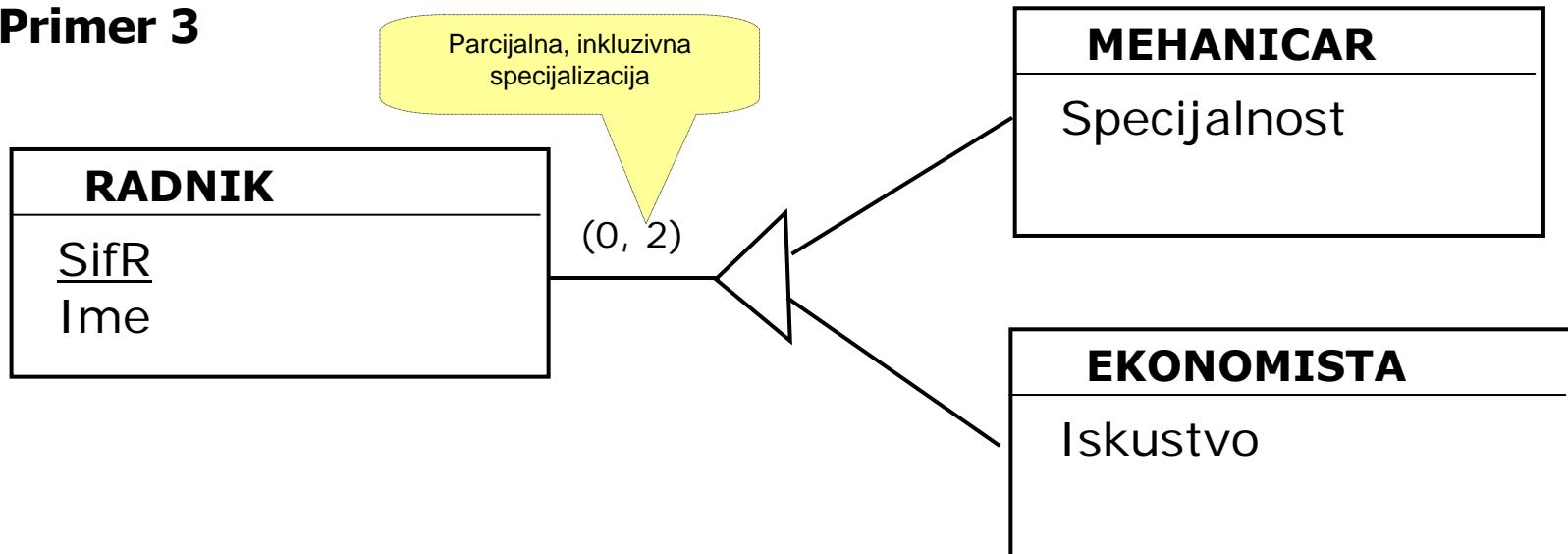
- **Pravilo prevodenja:**

AUTOMOBIL (SifA, RegBr)

PUTNICKI (SifA, Mesta)

TERETNI (SifA,BrOsovina, Nosivost)

Specijalizacija i generalizacija

▪ **Primer 3**

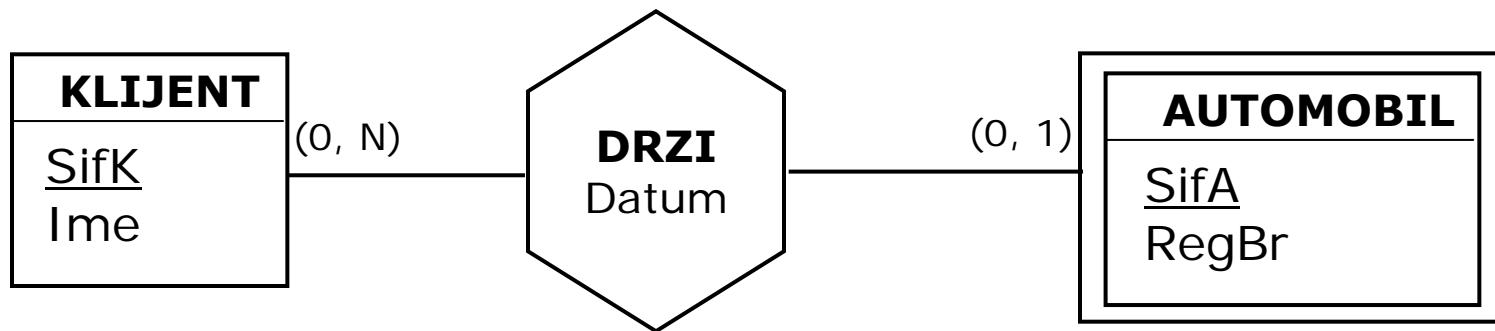
RADNIK (SifR, Ime)

MEHANICAR (SifR, **Specijalnost**)

EKONOMISTA (SifR, **Iskustvo**)

- **Klasa entiteta (nadkласа) predstavlja generalizaciju ako predstavlja opšti slučaj više drugih klasa entiteta (podklase)**
- **Pravilo prevođenja**
 - U svim podklasama se vrši usaglašavanje klasifikacionih svojstava po nazivu
 - Sva klasifikaciona svojstva koja su zajednička za sve podklase postaju zajednička svojstva nadklase, a podklase zadržavaju samo specifična svojstva
 - ... (ostatak je identičan pravilima prevođenja kod specijalizacije)
- **Kardinalnost generalizacije ?**

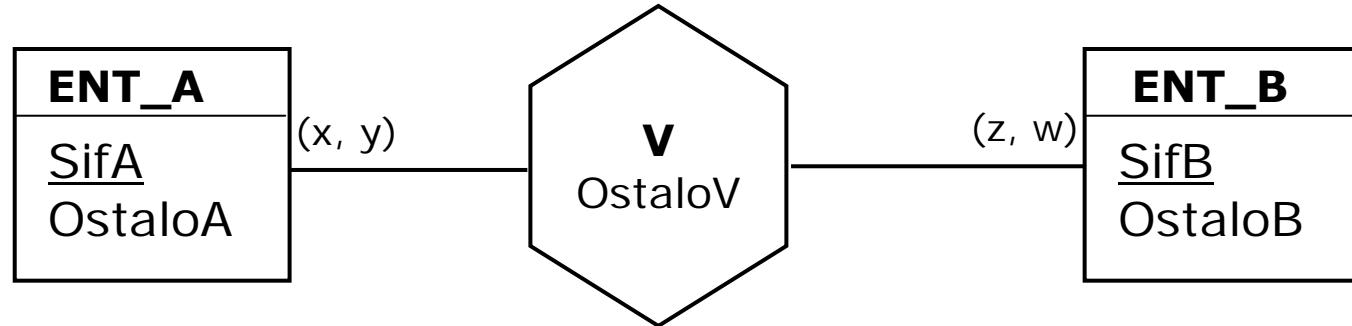
- **Instance klase veze predstavljaju odnos konstantnog broja instanci (min. dve) iz jedne ili više klasa objekata**
- **Grafički simbol:**

- **Pravilo prevodenja:**
 - Zavisi od kardinalnosti veze

KLIJENT (SifK, Ime)
AUTOMOBIL (SifA, SifM, RegBr)
DRZI (SifK, SifA, Datum)

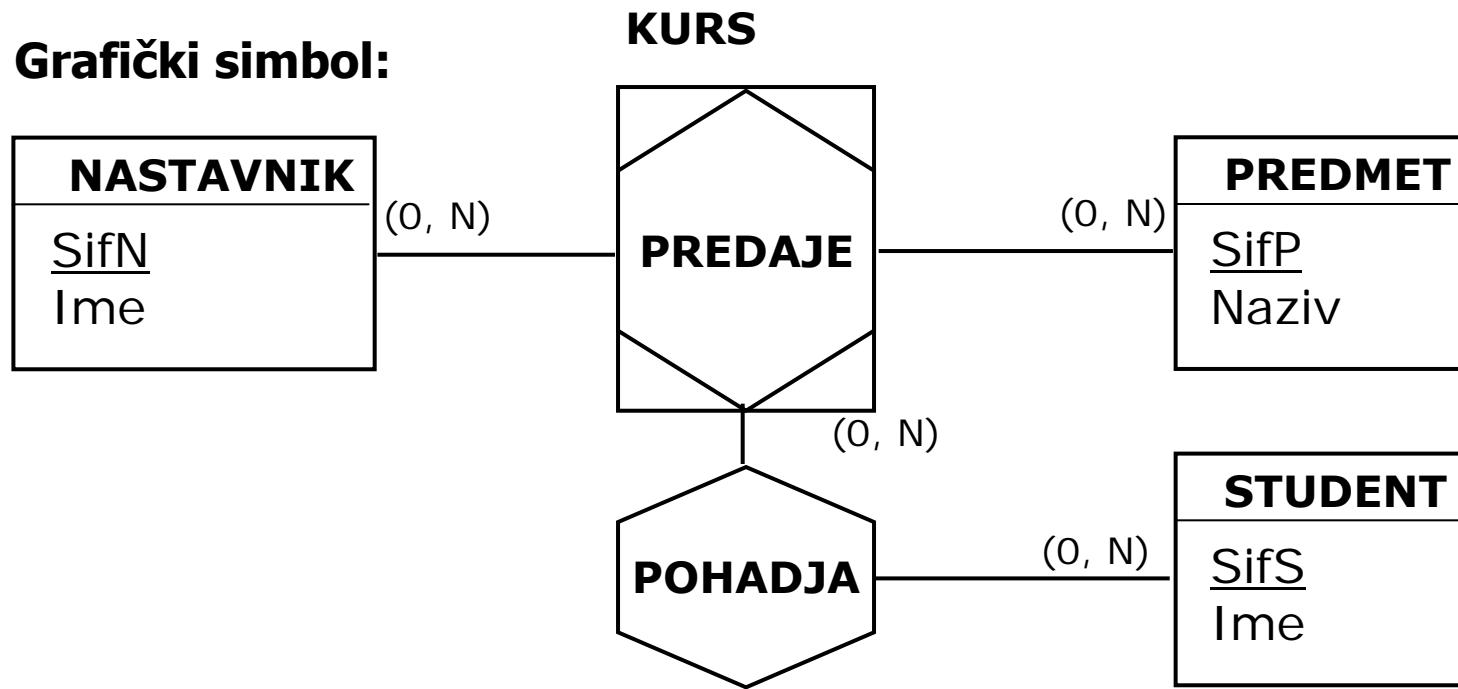
- Pravilo prevodenja

(X, Y)	(Z, W)	Relacione šeme
(1, 1)	(1, 1)	A(<u>SifA</u> , OstaloA, <u>SifB</u> , OstaloB, OstaloV)
(1, 1)	$\neq(1, 1)$	A(<u>SifA</u> , OstaloA, <u>SifB</u> , OstaloV) B(<u>SifB</u> , OstaloB)
(0, 1)	(0, 1)	A(<u>SifA</u> , OstaloA) V(<u>SifA</u> , <u>SifB</u> , OstaloV) B(<u>SifB</u> , OstaloB)
(0, 1)	$\neq(z, 1)$	A(<u>SifA</u> , OstaloA) V(<u>SifA</u> , <u>SifB</u> , OstaloV) B(<u>SifB</u> , OstaloB)
(x, y)	(z, w)	A(<u>SifA</u> , OstaloA) V(<u>SifA</u> , <u>SifB</u> , OstaloV) B(<u>SifB</u> , OstaloB)

- **Klasa veze koja se ponaša kao klasa entiteta na taj način što može da učestvuje u vezama**

- **Grafički simbol:**

- **Pravilo prevodenja:**

NASTAVNIK (SifN, Ime)
STUDENT (SifS, Ime)
PREDMET (SifP, Naziv)
PREDAJE (SifN, SifP)
POHADJA (SifN, SifP, SifS)

SEKTOR OBJEKATA		SEKTOR VEZA		
O1	O2	V1	V2	V3
<i>Poveznici zavisnosti</i>	<i>Objekti</i> <i>Poveznici specijalizacije</i>	<i>Poveznici Veza i objekata</i>	<i>Veze</i>	<i>Poveznici Veza</i> <i>Agregacija</i>

Naziv	Naziv entiteta (objekat, veza) ili naziv uloge u odnosu
----->	Poveznik odnosa zavisnosti(egzistencijalne)
----->	Poveznik odnosa zavisnosti(identifikacione)
----->	Poveznik odnosa veze
└───	Poveznik odnosa specijalizacije
d-g	Oznaka kardinalnosti
uV, dV	Oznaka referencijalnog integriteta, gde je V (R, C, N, D)

